

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 85P/83/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123218761
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gazdagová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7123218761.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Andreou Gazdagovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar.X.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, dieťaťa rodičov matky A. B., nar.XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, D. a otca E. F., nar.XX.XX.XXXX, bytom B. XX, za účasti G. F., H. I., nar.XX.X.XXXX a E. F., nar.XX.X.XXXX, obaja bytom B. XX, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. R u š í náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej A. B., nar.X.XX.XXXX nariadenú rozsudkom Mestského súdu Košice, sp.zn. K3-21P/100/2022-61 zo dňa 14.6.2023, ktorým bola maloletá A. B., nar.X.XX.XXXX zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti G. F., H. I., nar.XX.X.XXXX a E. F., nar.XX.X.XXXX, obaja bytom B. XX.

II. Zveruje maloletú A. B., nar.X.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude oprávnený a povinný maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej A. mesačne sumou vo výške 30% životného minima určenej zákonom č.601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, k rukám otca maloletej A., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Styk matky s maloletou A. neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 3.11.2023 podal ÚPSVaR v Košiciach tunajšiemu súdu podnet na začatie konania o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej A. B., nar.X.XX.XXXX, z dôvodu, že šetrením pomerov v rodine maloletého dieťaťa bolo zistené, že otec maloletej A., E. F., nar.XX.XX.XXXX, ukončil výkon trestu odňatia slobody, býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, starými rodičmi maloletej A., ktorí vykonávajú náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú, pričom otec maloletej sa naďalej bude zdržiavať v tejto domácnosti svojich rodičov a má záujem zabezpečovať osobnú, každodennú starostlivosť o maloletú A.. Uznesením Mestského súdu Košice, sp.zn. 85P/83/2023 zo dňa 28.11.2023 súd začal konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Otec maloletého dieťaťa, ako aj starí rodičia maloletej, ktorým bola maloletá A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti s podnetom vyslovili súhlas. Matka maloletej A. žije na neznámom mieste, súdu sa nepodarilo vyzistiť jej aktuálne bydlisko, preto jej súdne písomnosti boli zasielané v súlade s ust. § 106 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP). Súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti riadne a včas predvolanej matky maloletej.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletej A., výsluchom starých rodičov maloletej, oboznámil sa s obsahom správy ÚPSVaR v Košiciach, ako aj s ďalšími listinnými dôkazmi, s obsahom spisov Mestského súdu Košice, sp.zn. K3-21P/100/2022, Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn. 19P/352/2014 a zistil tento skutočný stav vo veci:

4. Maloletá A. B., nar. X.XX.XXXX pochádza z družobného pomeru A. B., nar. XX.X.XXXX a E. F., nar. XX.X.XXXX.

5. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn. 19P/352/2014 zo dňa 11.3.2015, právoplatným dňa 20.4.2015 bola schválená dohoda rodičov o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej A. B., nar. X.XX.XXXX tak, že maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca, matke maloletej bola určená vyživovacia povinnosť v minimálnej výške. Po nástupe otca maloletej, E. F. do výkonu trestu odňatia slobody, maloletej A. poskytovali starostlivosť starí rodičia zo strany otca, ktorí si podali návrh na zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletá A. bola rozsudkom Mestského súdu Košice, sp.zn. K3-21P/100/2022 zo dňa 14.06.2023, právoplatným dňa 08.08.2023, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, manželom G. a E. F..

6. ÚPSVaR v Košiciach vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti starých rodičov maloletej A. dňa 5.12.2023, kde prítomní boli starí rodičia a otec maloletej, A. bola v škole. Rodina žije v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve starej matky. Dom pozostáva zo štyroch izieb, kuchyne a príslušenstva. Je kompletne zariadený, domácnosť je čistá, usporiadaná, elektrifikovaná, vykurovaná prostredníctvom kotla. Maloletá A. má k dispozícii vlastnú izbu, kompletne zariadenú, kde má dostatok priestoru na spanie, trávenie voľného času, na hranie, na súkromie. K rodinnému domu prináleží aj dvor so záhradou. Otec maloletej, E. F. v osobnom rozhovore uviedol, že s maloletou nemá žiadne výchovné problémy, A. ho rešpektuje, je poslušná, rozumná, zodpovedná. V tomto školskom roku nastúpila na stredoškolské štúdium, navštevuje prvý ročník Strednej odbornej školy beauty služieb v Košiciach, do školy chodí rada. Maloletá je zdravá, v súvislosti so zdravotným stavom nemá zvýšené výdavky. Jej pediatrom je J. K. L. so sídlom v obci D.. Otec maloletej dňa 13.9.2023 ukončil trest odňatia slobody a zdržiava sa v domácnosti svojich rodičov, kde býva aj jeho maloletá dcéra. V rozhovore uviedol, že tu ostane bývať a o maloletú A. sa bude riadne starať.

7. V rozhovore s kolíznym opatrovníkom maloletá Leticia pôsobila veľmi milo, vychovane, bola komunikatívna a vedela formulovať svoj názor. Rozhovor prebiehal bez prítomnosti otca, maloletá uviedla, že je študentkou prvého ročníka Strednej odbornej školy beauty služieb v Košiciach, študuje v učebnom odbore kozmetička, do školy cestuje sama, vie sa orientovať. Škola ju baví, počas týždňa má jeden deň praktického vyučovania, ktoré sa realizuje v škole. Situáciu v rodine pozná, vie dôvod, pre ktorý bola zverená do starostlivosti starým rodičom a chce byť zverená otcovi. So svojou matkou mala posledný kontakt asi pred deviatimi rokmi, kedy matka osobne prišla za ňou. Rozumie si s otcom aj so starými rodičmi, majú navzájom veľmi pekný vzťah. Ak má niekedy problém, zverí sa otcovi. Voľný čas trávi vonku s kamarátmi, toho času nešportuje, nenavštevuje žiadne krúžky, partnera nemá.

8. V správe Strednej odbornej školy beauty služieb, M. X, D., doručenej tunajšiemu úradu dňa 24.10.2023 je uvedené, že maloletá A. je žiačkou školy, navštevuje prvý ročník v študijnom odbore kozmetik. V aktuálnom školskom roku vymeškala 56 hodín z dôvodu choroby, všetky hodiny sú ospravedlnené. Jej dochádzka na hodiny teoretického vyučovania a odbornej praxe je pravidelná, neprítomnosť menovanej na hodinách bola hneď na začiatku PN telefonicky oznámená triednej učiteľke. Dosiahnutá úroveň jej doterajších vzdelávacích výsledkov je priemerná, o štúdium prejavuje záujem, na vyučovanie sa pripravuje systematicky, školský poriadok rešpektuje. Menovaná prichádza na vyučovanie vždy načas, čisto oblečená, upravená, jej hygiena je na odpovedajúcej úrovni. V kolektíve spolužiakov je obľúbená, je veselej povahy, komunikatívna, voči vyučujúcim je slušná, zdvorilá, ústretová. Spolupráca starých rodičov so školou je výborná, starí rodičia prejavujú záujem o vzdelávanie maloletej, má zabezpečené všetky pomôcky a pracovný odev na teoretické vyučovanie aj odbornú prax. Starý otec sa zúčastnil rodičovského združenia a v prípade potreby kontaktuje triednu učiteľku.

9. Matka maloletej, A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, D. podľa udania rodiny žije v N. H. na neznámom mieste, maloletú nijakým spôsobom nekontaktuje, nezaujíma sa o ňu.

10. ÚPSVaR v Košiciach, vzhľadom na to, že otcovi maloletej nebráni v starostlivosti o maloletú dcéru žiadna prekážka, býva s maloletou v spoločnej domácnosti, odporúča súdu, aby po vykonanom dokazovaní rozhodol o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej A. B., nar.X.XX.XXXX, zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca, E. F., nar. XX.XX.XXXX a matku maloletej, A. B., nar. XX.XX.XXXX zaviazal prispievať na výživu maloletej dcéry sumou rovnajúcej sa 30% sumy životného minima na jedno nezaopatrené dieťa určenú zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení.

11. Podľa § 45 ods.1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 ods.9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

14. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

15. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že starostlivosť o výchovu a vývoj dieťaťa je predovšetkým právom a povinnosťou jeho rodičov a predpokladom pre vyslovenie tohto rozhodnutia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Len v prípade, že rodičia, resp. jeden z rodičov si neplní svoje rodičovské práva a povinnosti tak, aby to bolo v záujme maloletého dieťaťa, že rodičia, resp. jeden z rodičov svoje úlohy vyplývajúce z výchovy maloletého dieťaťa zanedbáva, alebo ak by osobný život rodiča nebol v súlade so všeobecne uznávanými morálnymi normami, mohlo by to mať za následok zasiahnutie do jeho rodičovských práv. V takom prípade sa maloleté dieťa buď zverí do osobnej starostlivosti druhého rodiča, ktorý spĺňa tieto podmienky, alebo ak ani druhý rodič tieto podmienky a predpoklady nespĺňa, súd zverí maloleté dieťa do náhradnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča. Toto výnimočné opatrenie musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že zostávajúci rodič nie je schopný náležitým spôsobom riadnu výchovu dieťaťa zabezpečiť, a preto výchova u inej fyzickej osoby je v záujme maloletého dieťaťa.

16. Súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že v konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ďalšie trvanie náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov F. u maloletej A.. Otec maloletej prejavil riadny záujem o starostlivosť o maloleté dieťa, v domácnosti, kde otec býva, má vytvorené podmienky pre osobnú, každodennú starostlivosť o dieťa a v neposlednom rade maloletá A. jasne formulovala svoju vôľu bývať v domácnosti s otcom. U otca maloletej súd nezistil také

skutočnosti, ktoré by mu v starostlivosti o maloleté dieťa bránili. Preto súd rozhodol o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej A..

17. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí nežijú spolu, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia §§ 24,25 a 26 Zákona o rodine sa použijú primerane.

18. Keďže rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti dlhodobo, súd zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti otca, ktorý prejavil záujem o zabezpečovanie osobnej, každodennej starostlivosti o maloletú, v domácnosti otca sú vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú.

19. Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine ak rodičia maloletých detí spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktorý povinný na seba berie.

26. Súd určil vyživovaciu povinnosť matky ako povinného rodiča vo výške minimálneho mesačného výživného určeného zákonom, nakoľko sa súdu neporadilo vyzistiť príjmové a majetkové pomery u matky, otec s takto navrhovanou výškou výživného vyslovil súhlas. Súd tiež neupravoval styk matky s maloletou A., nakoľko matka sa s maloletou dlhodobo nekontaktuje a o maloletú skutočný záujem neprejavuje.

27. Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.